

Fel har upptäckts i poängsättningen av universitetens urvalsprov C (publicerad 8.7.2026)

A3 Kemi och fysik

A3.15

Elektromagnetisk induktion i en stor ledande struktur. Anta att magnetsflödets täthet i Finland under magnetfältets polomkastning ändras från $+60 \mu\text{T}$ till $-60 \mu\text{T}$ under $1,0 \times 10^4$ års tid. Beräkna den genomsnittliga spänningen som induceras i elnätet. Du kan anta att elnätet bildar en slinga vars radie är $1,0 \times 10^2 \text{ km}$. Vilket av följande påståenden stämmer inte?

- a) Magnetflödets förändring är $7,6 \times 10^6 \text{ Wb}$.
- b) Elnätets slinga har ytan $3,14 \times 10^{10} \text{ m}^2$.
- c) Magnetflödets täthet förändras $1,2 \times 10^{-4} \text{ T}$.
- d) I elnätet induceras spänningen $1,2 \times 10^{-6} \text{ V}$.

I bedömningen hade endast svar a) poängsatts. I själva verket är även svar d) felaktig, vilket innebär att man också borde ha fått poäng för den.

Ett rätt val gav + 4 poäng, medan ett felaktigt val gav ett avdrag på 1 poäng. Obesvarad fråga gav 0 poäng.

A4 Naturgeografi och geovetenskap

A4.7

Använd material 4.5–4.8 för att bestämma vilket av följande påståenden om Islands energiekonomi som inte stämmer.

- a) Andelen vindkraft vid produktionen av elenergi är $<1 \%$ på Island.
- b) Uppvärmning i samband med fiskodling bromsar uppnåendet av kolneutralitet på Island.
- c) Av den energi som används för uppvärmning är $>95 \%$ geotermisk.
- d) Användningen av kol som energikälla på Island minskade med nästan 70% på 30 år (1940–1970).

Endast punkt b) har poängsatts i urvalsprovet. Eftersom texten i material A4.6 var bristfällig och det i punkt d) inte specificeras att det handlar om procentenheter, borde även svarsalternativen b), c) och d) ha godkänts.

Ett rätt val gav + 4 poäng, medan ett felaktigt val gav ett avdrag på 1 poäng. Obesvarad fråga gav 0 poäng.

A5 Samhälle och miljö

A5.12

Avverkningen av energivirke har 2019–2023 förändrats mer i Afrika jämfört med de övriga storområdena. Utan att ta hänsyn till riktningen för förändringen, hur mycket större i procent har förändringen i avverkningen varit i Afrika jämfört med Asien och Stilla havets område? " _ " (material 5.6)

- a) 25 %
- b) 70 %
- c) 59 %
- d) 45 %

Ett rätt val gav + 4 poäng, medan ett felaktigt val gav ett avdrag på 1 poäng. Obesvarad fråga gav 0 poäng.

I provet hade svarsalternativ c markerats som det svar som gav poäng. Frågan kan dock tolkas på två olika sätt. Ordet "i procent" är placerat på ett sådant sätt i meningen att det inte entydigt framgår om det syftar på att de jämförda förändringarna i avverkningarna ska beräknas i procent eller att endast slutresultatet ska anges i procent. Om man antar att förändringen i avverkningarna beräknas som mängder (miljoner m³) och att resultatet av jämförelsen sedan anges i procent, är det korrekta svaret 59 %. Om man däremot antar att även förändringarna i avverkningarna ska beräknas i procent, blir resultatet av jämförelsen 63 %, vilket inte fanns med bland svarsalternativen.

B1 Den differentierande delen i biologi

B1.1, punkt 3

Proteiner är produkter av gener och de kan ha många olika uppgifter, till exempel som enzymer eller hormoner. Hur bildar gener protein? Komplettera texten nedan med **rätt** ord från rullgardinsmenyerna.

3. Genens basparsordning börjar nu kopieras genom att foga RNA-nukleotider till DNA:ts **3**.
templat / kodon / komplementära sträng / kodande sträng enligt basparningsprincipen där purin (adenin eller guanin) alltid paras med pyrimidin eller tvärtom.

I provet gav svarsalternativet den kodande strängen poäng, trots att templat hade varit det mer korrekta alternativet.

Ett rätt val gav + 0,5 poäng, medan ett felaktigt val gav ett avdrag på 0,25 poäng.
Obesvarad fråga gav 0 poäng.

B1.5

I DNA-kedjan som beskrivs i Tabell 1 sker en basdeletion varvid den 42:a basen (den sista basen i kodonet som motsvarar den 14:e aminosyran) försvinner. Vilken blir då den 17:e aminosyran?

- a) Ingen, eftersom det uppstår ett stoppkodon och kedjans förlängning avstannar.
- b) Lys, eftersom borttagningen av en bas orsakar en frame-shift mutation
- c) Glu, eftersom endast kodonet som motsvarar den 14:e aminosyran förändras
- d) Phe, eftersom det nya kodonet skulle bli UUU.

I provet hade svarsalternativ b markerats som det svar som gav poäng, men det mer korrekta alternativet hade varit a.

Ett rätt val gav + 2 poäng, medan ett felaktigt svar gav ett avdrag på 0,5 poäng.
Obesvarad fråga gav 0 poäng.

B1.11

Välj det alternativ som är **felaktigt**.

När muskelcellen tar upp glukos:

- a) Används glukos för musklernas kontraktionsarbete
- b) Glukos spjälks vid glykolysen och elektrontransportkedjan
- c) Glukos förvaras för senare användning
- d) Glukos används för att upprätthålla kroppstemperaturen

I bedömningen hade endast svar d) poängsatts. I själva verket är även svar b) felaktig, vilket innebär att man också borde ha fått poäng för den.

Ett rätt val gav + 4 poäng, medan ett felaktigt svar gav ett avdrag på 1 poäng. Obesvarad fråga gav 0 poäng.

B1.16, punkt a

Undersök figur 2 i materialet B1.2 och avgör om följande påståenden är sanna eller falska.

- a) 4 veckor efter ötransplantationen är mössens blodsockernivåer inom gränsvärdet för en människa.

I provet hade påståendet markerats som sant, trots att det utifrån materialet kan tolkas som falskt. Färgerna i bilden har delvis beskrivits felaktigt i bildtexten.

Ett rätt val gav + 2 poäng, medan ett felaktigt svar gav ett avdrag på 0,5 poäng.

Obesvarad fråga gav 0 poäng.